

RAADSBSLUIT

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2038494	Reek, Yvonne van den	SOC-MO	Claudio Bruggink
ONDERWERP			
Definitief jaarrekening Primato 2015			

DE RAAD VAN DE GEMEENTE HENGelo BESLUIT:

In te stemmen met het jaarverslag en jaarrekening 2015 van de Stichting Scholengroep Primato

PUBLIEKSVRIENDELIJKE SAMENVATTING

De stichting Scholengroep Primato heeft haar jaarverslag en jaarrekening 2015 ingediend bij de gemeente Hengelo. De gemeenteraad wordt gevraagd om in te stemmen met het jaarverslag en de jaarrekening.

DE GEMEENTERAAD VAN HENGelo,

DATUM

De griffier

De voorzitter

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	SECTOR	PORT. HOUDER
2038494	Reek, Yvonne van den	SOC-MO	Claudio Bruggink
ONDERWERP			
Definitieve jaarrekening Primato 2015			

AANLEIDING, DOEL EN WAT GING ER AAN VOORAF

Op grond van artikel 48 van de Wet op het Primair Onderwijs en het convenant dat de gemeente heeft afgesloten met de Stichting Scholengroep Primato moet de gemeenteraad in oktober 2016 instemmen met de jaarrekening en jaarverslag 2016 van de stichting. De Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad heeft het jaarverslag en jaarrekening goedgekeurd.

INHOUD VAN HET VOORSTEL

Jaarverslag

2015 is voor Primato een jaar waarin hard is gewerkt aan een kwaliteitsverbetering op alle domeinen. Deze kwaliteitsverbetering moest worden gerealiseerd binnen een beperkt budget.

Bestuur

De stichting kent nog steeds een "one tier" model, er is dus geen organieke scheiding tussen het interne toezicht en het bestuur. Binnen de samenstelling van het huidige bestuur is geen sprake van een portefeuilleverdeling, maar er is zeker wel voorzien in een goede spreiding met betrekking tot kennis en ervaring op de diverse beleidsterreinen.

GMR

De stichting kent een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad. Deze raad vertegenwoordigt de ouders en de medewerkers van de scholen. De GMR heeft een positief kritische grondhouding, hierdoor is er sprake van een constructieve sfeer tijdens de bijeenkomsten.

De missie van Primato

Keuze in kwaliteit, kansen voor ieder kind. Deze visie is verder uitgewerkt in een strategisch beleidsplan. Dit plan is de leidraad voor de ontwikkelingsrichting voor de periode 2013-2017. Samenwerking met partners in het lokale onderwijsveld is ook een belangrijk uitgangspunt.

In 2015 is o.a.:

- binnen de multifunctionele accommodatie Berflo een intensieve samenwerking gestart met de PC school waarbij we uiteindelijk medio 2015 de fusie is gerealiseerd in de nieuwe interconfessionele basisschool Mikado.
- een verkenning gedaan naar de mogelijkheden tot samenwerking tussen SBO de Stiepel en SO 't Iemenschoer
- een verkenning gedaan van een samenwerking met de Dr. Schaepmanstichting betreffende de SBO scholen
- samengewerkt met de voorschoolse voorzieningen in de zogenaamde Integrale Kindcentra.

De scholen

Onder het bevoegd gezag van Primato vallen 9 brinnummers, waaronder 1 SBO-school. In het totaal is er sprake van 13 locaties. De 9 schooldirecteuren vormen samen het directieberaad. Dit beraad is het belangrijkste adviesorgaan ten behoeve van de algemene directie. De focus binnen de organisatie ligt volledig op de aanpak van de "duurzame schoolontwikkeling", dit interne project betreft alle scholen en raakt alle geledingen van de organisatie (directies, IB-ers, teams).

Leerlingen

Er is sprake is van een forse daling van het aantal leerlingen. Inclusief de cijfers van SBO De Stiepel is er een daling van 90 leerlingen ten opzichte van de 1-10-2014. De daling kan slechts voor een deel worden toegerekend aan de demografische ontwikkeling, het grootste deel wordt veroorzaakt door andere factoren. Hoewel er bij bijna alle scholen sprake is van een daling, zien we ook grote verschillen tussen de locaties. Het college heeft Primato laten weten in gesprek te willen over de daling van de leerlingen en de factoren. Het geheel aan demografische ontwikkeling zal ook meegenomen worden in het overleg met alle schoolbesturen tijdens het overleg over onderwijshuisvesting.

Ouders

Ouders zijn de belangrijkste stakeholders, samen werken Primato en ouders aan een omgeving waarin de leerlingen zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen.

De oudergeleding binnen de GMR levert een zeer waardevolle bijdrage.

Onderwijs

De kwaliteit van het primaire proces neemt een centrale plaats in bij alle activiteiten van het afgelopen jaar. Op basis van een uitgebreide evaluatie aan het eind aan het eerste schooljaar van het integrale plan “duurzame schoolontwikkeling” zijn een aantal verbeteringen in de uitvoering van het plan doorgevoerd in n2015.

Cito eindopbrengsten 2015

Door de inzet van de stafmedewerker kwaliteitszorg, kent Primato een goede kwalitatieve groei op alle scholen.

School Score

AMG Schmidtschool	533.6
Waarbeekschool	534.6
Drienermarke	534.6
DHZ	536.7
Willemschool	538.1
Wilbertschool	536.3
Woolderschool	541.0
't Schöppert regulier	537.4
't Schöppert hoogbegaafdenstroom	538.9
De Timp	535.3
Europaschool	535.3

Personeel

Het ziekteverzuim is langzaam maar zeker gedaald in 2015. Het personeelsbeleid krijgt veel aandacht. Voor de medewerkers is een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd, met behulp van deze input meer wil Primato nog meer grip krijgen op het verzuim.

In 2015 zijn er geen RDDF plaatsingen geweest. Door de GMR is een nieuw plaatsingsbeleid aangenomen. Niet de jonge medewerkers zullen als eerste een school moeten verlaten maar de medewerker met de minste dienstjaren bij Primato in 4 leeftijd cohorten. Verder is Primato in november 2015 aangesloten bij een regionale personeelsvoorziening, het mobiliteitscentrum van het OBT.

Huisvesting

De scholen zijn schoon en zien er van binnen netjes en verzorgd uit. De scholen zijn zo ingericht dat de nieuwe ontwikkelingen op het terrein van ICT, brede school, voorschoolse en buitenschoolse opvang, e.d. optimaal kunnen worden uitgevoerd. Daar waar nodig en mogelijk zullen verbeteringen worden doorgevoerd. De gebouwen van Primato worden in onderling overleg onderhouden door de afdeling Bouwservice & Faciliteiten van de Gemeente Hengelo. De kosten zijn wel volledig ten laste van het schoolbestuur, want onderhoud valt per 2015 onder verantwoordelijkheid van het schoolbestuur en het MJOP (meer jaren onderhouds plan) en de voorziening zijn hierop aangepast. De rijks bekostiging voor onderhoud, € 352.699, -, komt niet overeen met de werkelijke jaarlijkse gemiddeld kosten. € 547.500, - Bekostiging tekort € 144.316, -

De oorzaak hiervan is dat de bekostiging is gebaseerd op de leerlingtelling, terwijl de onderhoudskosten van het gebouw grotendeels vaste kosten zijn. Bovendien heeft Primato 5 dislocaties (geen eigen Brinnr) waarmee in de bekostiging geen rekening mee wordt gehouden.

We zien dat Primato in 2015 hard heeft gewerkt aan kwaliteitsverbetering, er een kwalitatieve groei is te zien op alle scholen. Daarnaast is het positief dat het ziekteverzuim langzaam aan het dalen is. We maken ons echter zorgen over de leerlingontwikkeling. Daarom heeft het college Primato laten weten hierover in gesprek te willen. Het geheel van demografische ontwikkelingen zal met alle schoolbesturen worden besproken.

BESPREEK- EN BESLISPUNTEN

Kan de raad instemmen met jaarverslag en jaarrekening 2015 van de Stichting Scholengroep Primato?

FINANCIËLE ASPECTEN

Het resultaat van de jaarrekening over 2015 bedraagt € 5.485, -. Dit voordeel wordt toegevoegd aan het eigen vermogen. Dit resultaat is € 8.999, - minder dan de begroting waar een resultaat van € 14.484, - werd voorzien. Het verschil wordt veroorzaakt door € 1.475.820 extra baten minus € 1.483.461 extra lasten. De extra lasten wordt grotendeels bepaald door voortzetting van 't Heem door Primato, na het faillissement van SNBOT. Dit komt onder andere doordat 't Heem niet als zelfstandige school is voortgezet, maar een Brinnr deelt met de Anninkschool, de vaste bekostiging voor 't Heem is hiermee vervallen.

De financiële situatie blijft ruim binnen de kaders die afgesproken zijn tussen de Stichting Scholengroep Primato, het ministerie van OC&W en het ministerie van Financiën, in samenhang met de garantstelling van de gemeente Hengelo.

Begin dit jaar heeft Primato een sluitende begroting gepresenteerd over 2016. De begroting 2015 sluit op € 0, -. Ondanks de verdere daling van de komende jaren van het leerlingenaantal, conform de landelijke ontwikkelingen Ook de jaren er na (2017-2018) is een sluitende begroting gepresenteerd. Deze begroting heeft u al in januari 2016 goedgekeurd.

BIJLAGE(N)

Jaarrekening en jaarverslag 2015 van de Stichting Scholengroep Primato

Dit raadsadvies is vastgesteld door het college van B & W van Hengelo.

Stichting Scholengroep Primato

Rapport 2015

Inhoudsopgave

A Algemeen deel

A1	Bestuursverslag.....	2
A2	Verslag Raad van Toezicht / Toezichthoudend orgaan.....	2
A3	Organisatie.....	4
A4	Onderwijs.....	9
A5	Personeel.....	10
A6	Huisvesting.....	14
A7	Financiën.....	16
A8	Kengetallen en grafieken.....	26
A9	Instellingsgegevens.....	28

B Jaarrekening 2015

B1	Grondslagen.....	30
B2	Balans per 31 december 2015.....	34
B3	Exploitatierekening over 2015.....	36
B4	Kasstroomoverzicht over 2015.....	37
B5	Toelichting op de balans per 31 december 2015.....	38
B6	Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief).....	42
B7	Toelichting op de exploitatierekening over 2015.....	43

C Overige gegevens

C1	Controleverklaring.....	46
C2	(Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo.....	49
C3	Gebeurtenissen na balansdatum.....	50
C4	Overzicht verbonden partijen.....	50
C5	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector.....	51

A1 Bestuursverslag

Voorwoord

Middels dit verslag wil het bestuur van de Stichting Primato verantwoording afleggen over haar activiteiten in het afgelopen kalenderjaar. Een jaar waarin hard is gewerkt aan een kwaliteitsverbetering op alle relevante domeinen. Deze noodzakelijke kwaliteitsimpuls diende echter te worden gerealiseerd binnen een zeer beperkt budget. De stevige exploitatietekorten van de afgelopen jaren hebben de reserves volledig uitgeput. In 2015 hebben we ondanks dit gegeven een positief resultaat kunnen bewerkstelligen. Niettemin vraagt de broodnodige kwaliteitsslag om investeringen, dit impliceert een permanent bestuurdersdilemma: het boekhoudkundig resultaat versus de kwaliteit van het primaire proces. Dit vraagt om het maken van scherpe keuzes. Mede door de geweldige veerkracht van alle medewerkers is het ons gelukt de gewenste balans te bewaken. In onderstaand verslag zullen we verder inzoomen op de diverse ontwikkelingen.

A2 Verslag Raad van Toezicht / Toezichthoudend orgaan

Samenstelling

Het toezichthoudend orgaan is per 1 augustus 2011 in functie gekomen. Het toezichthoudend orgaan bestaat per 1-1-2013 uit:

Naam	Functie	Jaar van aantreden	Jaar van aftreden
Dhr. I. Barnard	voorzitter	2012	2017
Mevr. J.H.ter Hofte	secretaris	2012	2017
Mevr. T.G.v. Marle	penningmeester	2012	2017
Dhr. L. Schmid	werving in 2015	2016	2021
vacature			

In het verslagjaar hebben zich geen mutaties voorgedaan.

Vergaderingen

Het toezichthoudend orgaan is per 1 augustus 2011 in functie getreden. Dit betekent dat het orgaan vanaf voornoemde datum verantwoording kan afleggen over haar taken en bevoegdheden over dit boekjaar. Het orgaan heeft in 2015 10 keer vergaderd.

Een aantal besluiten die het toezichthoudend orgaan heeft genomen, is:

- Transitie naar Raad van Toezichtmodel
- Vaststelling jaarverslag/jaarrekening 2014
- Vaststelling meerjarenbegroting zoals opgenomen in de continuïteitsparagraaf
- Rol Primato inzake faillissement schoolbestuur

Positie van het toezichthoudend orgaan

Bij het orgaan berust de bevoegdheid om:

- een managementstatuut en het toezichtkader vast te stellen;
- registergoederen te verkrijgen, te bezwaren en te vervreemden; ☐ de algemene directie te benoemen, te schorsen, te ontslaan; en
- het goedkeuren van het financieel verslag.

Daarnaast heeft het orgaan een belangrijke rol in de uitkomsten van de “planning en control-cyclus” te weten de goedkeuring van de begroting, managementrapportages en uiteindelijk de jaarrekening.

De gemeenteraden hebben bepaalde, wettelijk niet-overdraagbare, bevoegdheden aan zich gehouden. De belangrijkste betreffen het sluiten, overdragen of het wijzigen van denominatie van scholen. Het contact met de Gemeente Hengelo vindt plaats door middel van toezending van de begroting voor het komende boekjaar, en overleg tussen de Stichting en de wethouder Onderwijs respectievelijk de raadscommissie. In het laatstgenoemde overleg wordt financieel en inhoudelijk teruggeblikt op het voorgaande jaar, het verloop van het lopende jaar gekoppeld aan een vooruitblik op het volgende jaar.

Governance

De Stichting Primato conformeert zich aan de Code Goed Bestuur van de PO raad, bedoelde regeling wordt integraal gevolgd.

A3 Organisatie

Algemene gegevens/juridische en interne organisatiestructuur:

De Stichting Primato vormt het bevoegd gezag van de openbare basisscholen binnen de gemeente Hengelo. Na de verzelfstandiging in 2008 kende de jonge stichting een moeizame startperiode. Vanaf 1 augustus 2015 is de leiding van Stichting scholengroep Primato in handen van het managementteam onder leiding van een algemeen directeur a.i. Deze keuze is gemaakt vanwege de fusiebesprekingen met O.S.G. Hengelo, na het vertrek van de algemene directie in juli 2015 vanwege ziekte en beëindiging detachering. De planning is dat de huidige management situatie voortduurt tot eind kalenderjaar 2016.

Algemeen directeur a.i.:

De heer D. Loman

Management(ondersteuning)team bestaat verder uit:

Mevrouw E. Hofman

De heer P. Baars

Mevrouw J. van Haren

Mevrouw E. van der Beek

De werving voor een nieuwe algemeen directeur Primato zal medio 2016 worden opgestart.

De stichting kent nog steeds een “one tier” model, er is dus geen organieke scheiding tussen het interne toezicht en het bestuur. Het stichtingsbestuur bestond bij aanvang van het verslagjaar nog uit 3 leden.

Eind 2015 is een 4^e lid toegevoegd aan het bestuur en is de zoektocht naar een 5^e lid in volle gang. De afronding van de transitie naar een Raad van Toezichtmodel is gaande. De gewijzigde statuten liggen ter goedkeuring voor bij de gemeenteraad. De gemeenteraad zal hopelijk in de loop van 2016 haar goedkeuring hieraan verlenen.

Binnen de samenstelling van het huidige bestuur is geen sprake van een portefeuillevdeling, maar er is zeker wel voorzien in een goede spreiding met betrekking tot kennis en ervaring op de diverse beleidsterreinen. Bij de werving van nieuwe leden wordt nadrukkelijk gezocht worden naar complementaire profielen.

Het bestuur vergadert ca. 10 keer per jaar.

De agenda wordt in samenspraak met de algemene directie opgesteld. In het afgelopen jaar zijn de volgende thema's aan de orde geweest:

- * Transitie naar Raad van Toezicht model
- * Vaststelling jaarverslag/jaarrekening 2014
- * Vaststelling begroting 2016
- * Kwaliteitszorg
- * Personele aangelegenheden (met name ziekteverzuim)
- * Voortgang project duurzame schoolontwikkeling
- * Passend Onderwijs
- * Ontwikkelingen ten aanzien van de afdeling voor hoogbegaafde leerlingen
- * Strategische verkenningen
- * Fusie traject OSG Hengelo- Primato
- * Tijdelijke managementstructuur Primato

De vergaderingen worden gekenmerkt door een open en constructieve sfeer.

De GMR

De stichting kent een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad. Deze raad vertegenwoordigt de ouders en de medewerkers van de scholen en komt 10 keer bijeen. De GMR kent een onafhankelijke voorzitter en een dagelijks bestuur, in gezamenlijkheid met de algemene directie wordt de agenda bepaald. In het afgelopen jaar is een aanvang gemaakt met de verdere professionalisering van dit gremium, verder is er in de agenda bewust ruimte gemaakt voor meer interactie. Bij dit gedeelte is de algemene directie alleen op uitnodiging aanwezig. Verder kan worden gesteld dat de GMR een positief kritische grondhouding heeft, hierdoor is er sprake van een constructieve sfeer tijdens de bijeenkomsten. Over het algemeen is de opkomst hoog, ook de vacatures in het dagelijks bestuur zijn recentelijk ingevuld.

Het afgelopen jaar zijn de volgende zaken aan de orde geweest:

- verzuimbeleid
- gedragsprotocol
- passend onderwijs
- bestuur formatieplan
- jaarverslag 2014
- begroting 2016
- beleid aangaande interne mobiliteit directeuren
- terugkoppeling denktank
- kwaliteitszorg
- invulling functie mix
- CAO PO
- Plaatsingsbeleid en mobiliteit
- Fusie OSG Hengelo – Primato
- Tijdelijke management invulling Primato

De Staf

De huidige bezetting van de staf ziet er als volgt uit:

FTE	Functie
1	Controller
0,75	Beleidsmedewerker onderwijs en kwaliteit
0,9	Medewerker personeelszaken / secretariële ondersteuning

Daarnaast wordt Primato ondersteund door het Onderwijsbureau Twente. Deze ondersteuning bestaat uit de personeels-, salaris- en financiële administratie. Tevens levert dit bureau 12 uur per week aan beleidsondersteuning op het gebied van P&O.

Doelstelling en kerntaken van de organisatie: Missie en visie:

De missie van Primato luidt: Keuze in kwaliteit, kansen voor ieder kind.

Primato draagt zorg voor onderwijs aan de Hengelose gemeenschap en richt zich dus niet op een of meerdere specifieke doelgroepen. Primato wil bijdragen aan de leefbaarheid binnen

Hengelo door het leveren van hoogwaardig onderwijs in de breedste zin. Door een breed scala aan onderwijsconcepten komt Primato tegemoet aan de behoefte van ouders om te kunnen kiezen, echter bij al onze scholen staat de openbare identiteit centraal.

De visie is verder uitgewerkt in een strategisch beleidsplan. Dit plan is de leidraad voor de ontwikkelingsrichting voor de periode 2013-2017. In de afgelopen periode is deze visie wat verder aangescherpt met betrekking tot de kwaliteit van het primaire proces. Dit beleidsaspect is voor het afgelopen jaar absoluut speerpunt geweest.

Samenwerking met partners in het lokale onderwijsveld kan tevens als belangrijk uitgangspunt worden vermeld. Zonder samenwerking is het onmogelijk om onze doelstellingen optimaal te realiseren. Een aantal expliciete uitwerkingen van dit streven:

- binnen de multifunctionele accommodatie Berflo een intensieve samenwerking te starten met de PC school waarbij we uiteindelijk medio 2015 de fusie is gerealiseerd in de nieuwe interconfessionele basisschool Mikado.

- verkenning van de mogelijkheden tot samenwerking tussen SBO de Stiepel en SO 't Iemenschoer

- verkenning van een samenwerking met de Dr. Schaepmanstichting inzake de SBO scholen

- Samenwerking met de voorschoolse voorzieningen in de zogenaamde Integrale Kindcentra.

De komende jaren zullen dergelijke allianties steeds noodzakelijker worden, het blijft dan ook van groot belang om hierin initiatieven te nemen.

De diverse beleidsterreinen:

Ontwikkelingen op het gebied van organisatie, bestuur en management

De scholen

Onder het bevoegd gezag van Primato vallen 9 brinnummers, waaronder 1 SBO-school. In het totaal is er sprake van 13 locaties. De bekostigingssystematiek maakt dat een dergelijke spreiding van locaties een onrendabele exploitatie impliceert. De komende periode zal verder worden gezocht naar een optimaal spreidingsplan, dit in relatie tot de eerder genoemde kwalitatieve groei.

Een vijftal scholen worden gekenmerkt als een traditionele vernieuwingsschool (2 x Montessori. 1 x Jenaplan en 2 x Dalton). De overige scholen ontwikkelen een eigen concept, hierbij is er sprake van een grote diversiteit zowel qua profilering als qua uitwerking. De aanwezigheid van een zogenaamde hoogbegaafdheid afdeling binnen OBS 't Schöppert, dient hier tevens vermeld te worden. Het verder uitdiepen van de gekozen concepten is een opdracht voor de komende periode.

Binnen de gemeente Hengelo is een begin gemaakt met de verdere ontwikkeling van de Integrale Kindcentra. Primato speelt een belangrijke rol in dit proces. Middels een voortrekkersrol van de eigen kwaliteitsmedewerker wordt het belang van een goede koppeling tussen de voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs expliciet onderkend. De huidige malaise binnen de kinderopvangsector maakt een verdere doorontwikkeling echter moeizaam. Samenwerking tussen de schoolbesturen en de gemeente Hengelo is hierbij wezenlijk in verband met het maken van keuzes voor de toekomst.

Voor leerlingen met een relatief grote taalachterstand subsidieert de gemeente Hengelo zogenaamde "Schakelklassen". Ook hierin neemt Primato een voortrekkersrol.

Om de onderlinge verbinding tussen de verschillende Primato scholen te versterken werken we aan de hand van het meerjarenplan "Duurzame schoolontwikkeling" gezamenlijk aan de gewenste kwalitatieve ontwikkeling. Door middel van een gezamenlijk gekozen verbeterthema voor alle personeelsleden/ scholen (begrijpend studerend lezen en luisteren) voor schooljaar 2015-2016 wordt gewerkt aan de verbinding. Gezamenlijk studiemomenten voor alle teamleden, de IB-ers en de directies zijn hiervoor het middel.

Management

De 9 schooldirecteuren vormen samen het directieberaad. Dit beraad is het belangrijkste adviesorgaan ten behoeve van de algemene directie. Maandelijks wordt er vergaderd, de agenda wordt bepaald door een agendacommissie. Ook binnen dit gremium is er sprake van een groeiende saamhorigheid, waarbij er respect is voor de verscheidenheid van de deelnemers.

Het onderwijskundig leiderschap blijft de belangrijkste focus voor de directeuren, hier worden ze ook voortdurend op bevraagd door algemene directie en staf. Ondersteuning van deze ontwikkeling wordt geleverd middels professionalisering en begeleiding.

Ook voor het komend jaar zullen we dit accent blijven benadrukken.

Ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband "Plein Midden Twente" - Passend Onderwijs:

Het samenwerkingsverband "Plein Midden Twente" is als vervanger van "Weer samen naar school" medio 2014 opgestart. Het nieuwe verband kent een grotere regio en een veel uitgebreidere taak, deze taak wordt extra complex door de vereveningsopdracht in verband met de hoge verwijscijfers naar het SBO en het SO.

Binnen het nieuwe verband wordt gestreefd naar een optimale autonomie voor de schoolbesturen, dit blijkt echter strijdig met de gekozen structuur en de eerder genoemde taakstelling. Inmiddels is het bestuur van het samenwerkingsverband een eind op weg met een heroriëntatie op de gekozen structuur. Gelukkig heeft een en ander nog niet geleid tot situaties waarbij leerlingen de dupe werden. De verwijscijfers van Primato zijn relatief hoog te noemen. Momenteel blijkt uit de cijfers dat Primato een verwijzingspercentage heeft van 4%. Dit is 2 % boven de gestelde grens. Uiteraard is dit een zwaar aandachtspunt in de diverse gremia intern. Mede omdat dit de nodige financiële gevolgen heeft voor Primato.

Passend onderwijs en het verwijzingspercentage vormen een zeer regelmatig terugkerend een agendapunt bij de diverse overlegmomenten binnen Primato, ook binnen het IB netwerk is het een belangrijk thema.

Projecten:

De focus ligt volledig op de aanpak van de "duurzame schoolontwikkeling", dit interne project betreft alle scholen en raakt alle geledingen van de organisatie (directies, IB-ers, teams). Ter voorkoming van versnippering zijn we zeer terughoudend met het aanvragen van andere projecten. Wel participeren we in project met betrekking tot "opleiden in de school" (Saxion), dit project sluit naadloos aan bij de aanpak voor duurzame schoolontwikkeling.

Klachten:

Het afgelopen jaar zijn we niet gevrijwaard gebleven van formele klachten. Er is sprake geweest van een klacht m.b.t. een RDDF plaatsing van een personeelslid, deze klacht is in 2015 nog niet afgehandeld. Er is 1 klacht geweest van een ouder bij de commissie voor de rechten van de mens. Primato is hierin in het gelijk gesteld. Verder is er 1 klacht van een ouder vanwege schorsing en verwijdering van een leerling, de klacht is in eerste zitting door de rechter niet ontvankelijk verklaard, en zal een vervolg krijgen in 2016.

Leerlingen en ouders

Leerlingen:

Er is sprake is van een forse daling van het aantal leerlingen. Inclusief de cijfers van SBO De Stiepel is er een daling van 90 leerlingen ten opzichte van de 1-10-2014. Dat dit flinke consequenties heeft voor de begroting van 2016 moge duidelijk zijn.

Hoewel onze focus niet zozeer was (en is) gericht op de kwantitatieve groei voelt een dergelijke daling toch als een verlies. De daling kan slechts voor een deel worden toegerekend aan de demografische ontwikkeling, het grootste deel wordt veroorzaakt door andere factoren. Hoewel er bij bijna alle scholen sprake is van een daling, zien we ook grote verschillen tussen de locaties.

Hierbij moet worden opgemerkt dat de oprichting van de Islamitische school in Hengelo negatieve invloed heeft gehad op het leerlingaantal van een aantal scholen.

Het eind 2014 uitgevoerde tevredenheidsonderzoek bij ouders en leerlingen maakt een verdere analyse mogelijk.

Ouders:

Ouders zijn onze belangrijkste stakeholders, samen werken we immers aan een omgeving waarin de leerlingen zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen. Daarom zoeken we voortdurend naar de dialoog met de ouders. De oudergeleding binnen de GMR levert een zeer waardevolle bijdrage aan het besluitvormingsproces. Ook de ouderbetrokkenheid bij de doorontwikkeling van het hoogbegaafdheidsprofiel is zeer positief te noemen. De resultaten van een recent uitgevoerd oudertevredenheidsonderzoek zullen leidend zijn voor het beleid van de komende jaren.

A4 Onderwijs

De kwaliteit van het primaire proces neemt een centrale plaats in bij alle activiteiten van het afgelopen jaar. Op basis van een uitgebreide evaluatie aan het eind aan het eerste schooljaar van het integrale plan “duurzame schoolontwikkeling” zijn een aantal verbeteringen in de uitvoering van het plan doorgevoerd. Middels het organiseren van Primatobrede studiemiddagen, gekoppeld aan schoolspecifieke studiemiddag, wordt gezamenlijk van en met elkaar leren van de medewerkers gerealiseerd. Een recente tussenevaluatie van dit proces heeft veel nieuwe inzichten opgeleverd, voor het komend jaar zullen we die verbeterpunten doorvoeren.

In 2015 zijn De Timp (basisarrangement), en de afdeling voor Hoogbegaafden van t Schöppert bezocht. De laatste heeft het oordeel zwak ontvangen van de inspectie. Voor het inspectiebezoek was de afdeling al gestart met een heroriëntatie- c.q. verbeteringstraject. Dit wordt m.b.v. Externe deskundigen nog intensiever uitgevoerd. In mei 2016 zal de inspectie de kwaliteit van de afdeling opnieuw beoordelen.

Om de kwaliteitszorg ook een duurzaam karakter te geven is gekozen voor de interne audit als instrument. Dit jaar is gestart met een nieuwe, compacte opzet, met een vast team geschoolde auditors (medewerkers). Twee scholen (Wilbertschool en Annie MG Schmidt) zijn bezocht en hebben voldoende aanknopingspunten gekregen voor de verbetering van de kwaliteit op deze scholen.

In het kader van deze ontwikkelingen is het ook goed om de positie van de stafmedewerker kwaliteitszorg te noemen, deze functie heeft in het afgelopen jaar een sterke kwalitatieve groei gekend en vormt inmiddels de spil van het kwaliteitsbeleid.

Cito eindopbrengsten 2015

School	Score
AMG Schmidtschool	533.6
Waarbeekschool	534.6
Drienermarke	534.6
DHZ	536.7
Willemschool	538.1
Wilbertschool	536.3
Woolderschool	541.0
't Schöppert regulier	537.4
't Schöppert hoogbegaafdenstroom	538.9
De Timp	535.3
Europaschool	535.3

Verantwoording inzet prestatiebox 2015:

De middelen uit de prestatiebox zijn ingezet in het kader van het eerder genoemde plan “duurzame schoolontwikkeling”. De inzet van de begeleiding voor dit plan wordt bekostigd uit deze middelen, ook de extra inzet van de interne begeleiders (middels hun eigen netwerk) is hiermee gedekt.

Tevens zijn er een aantal professionaliseringstrajecten opgezet en worden scholen begeleid bij de schoolplanontwikkeling. Ook opbrengstgericht werken is hierbij een thema.

A5 Personeel

Zoals al eerder betoogd: Onze medewerkers vormen het belangrijkste kapitaal van de organisatie. En juist deze groep heeft het de laatste jaren zwaar te verduren gehad. De effecten daarvan zijn dan ook merkbaar. We kunne echter wel constateren dat het ziekteverzuim dat in 2014 nog fors was langzaam maar zeker in 2015 gedaald is. Voorwaar een positieve ontwikkeling.

Het moge duidelijk zijn dat personeelsbeleid veel aandacht krijgt. Niet alleen middels gerichte acties om het verzuim te reduceren, maar ook door voortdurend aandacht te hebben voor de medewerkers, zowel individueel als gezamenlijk. De eerder aangekondigde maatregelen om het verzuim te reduceren worden nog steeds uitgevoerd. Ook voor de medewerkers hebben we recentelijk een tevredenheidsonderzoek uitgevoerd, wij hopen met behulp van deze input meer grip te krijgen op het verzuim.

In 2015 zijn er geen RDDF plaatsingen geweest. Nieuwe RDDF plaatsingen waren niet noodzakelijk, de krimp kan worden opgevangen door de flexibele schil van medewerkers met een tijdelijk dienstverband (pay-roll). Dit impliceert wel dat de groep jonge leerkrachten wederom de organisatie moeten verlaten, hierdoor zal de druk op de relatief oude groep vaste medewerkers verder oplopen. Ongetwijfeld zal dit leiden tot stijging van het verzuim. Voor het komend jaar zullen we er alles aan doen om dit zoveel mogelijk te voorkomen. Het door de GMR aangenomen plaatsingsbeleid zal hier een goed instrument voor zijn. Niet de jonge medewerkers zullen als eerste een school moeten verlaten maar de medewerker met de minste dienstjaren bij Primato in 4 leeftijd cohorten.

Verder zijn we in november 2015 aangesloten bij een regionale personeelsvoorziening, het mobiliteitscentrum van het OBT. Hierdoor kan een grote groep medewerkers een vast contract verwerven zonder dat dit leidt tot verdringing van het huidige bestand. De zogenaamde flexibele schil zal dus vanuit het mobiliteitscentrum OBT werkzaam zijn.

Daar waar oudere medewerkers aangeven, eerder dan de AOW gerechtigde leeftijd, te willen stoppen met werken, proberen we positief mee te denken.

Verder nemen 8 medewerkers deel aan het zogenaamde traject 4-slags leren. 4 senior en 4 startende leerkrachten vormen samen 4 duo's die gezamenlijk de 2 jarige master SEN studie volgen. Hierdoor houden wij de jonge medewerkers (deels door subsidie lerarenbeurs) in dienst.

Verzuim

Het verzuim blijft, hoewel dalend, vooralsnog te hoog. Naast werk gerelateerd verzuim zien we ook een behoorlijk groot percentage medewerkers uitvallen door ernstige ziekte en overige lichamelijke klachten.

Het ziekteverzuim heeft voortdurend onze aandacht. We handhaven en optimaliseren ons verzuimbeleid, zoals ingezet in 2013.

Welke maatregelen zijn er genomen om het ziekteverzuim te doen verminderen

- Vervanging intern geregeld
- Weinig extra belasting
- Zorgen voor goed werkklimaat
- Invoering lerende organisatie
- Verzuimgesprekken gevoerd
- Veel contactmomenten ziek personeel
- Eigen bedrijfsarts
- Preventief verzuimbeleid
- Meerdere S.M.O's (Sociaal Medisch Overleg) per jaar; gesprek over de zieke medewerkers en de te verwachten risico's en de herstel en re-integratie mogelijkheden door bedrijfsarts, P&O medewerker, Algemeen directeur en case manager (schooldirecteur)

Professionalisering

De activiteiten rondom de aanpak voor duurzame schoolontwikkeling leggen de nadruk op verdere professionalisering. Er is helaas nog onvoldoende budget om tegemoet te komen aan de meer individuele aanvragen, met de nieuwe cao worden deze budgetten echter duidelijk gealloceerd maar zijn van een dusdanige omvang dat dit nog niet veel mogelijkheden biedt voor de individuele medewerker.

Wel is er een aanbod gedaan voor een opleiding School Video Interactie Trainer. Hieraan doen 6 medewerkers mee. In 2015 zijn alle 6 medewerkers geslaagd en gecertificeerd voor deze opleiding. Voor de directeurs hebben we een tweedaagse georganiseerd waarbij het onderwijskundig leiderschap centraal stond. In het kader van het eerder genoemde project van Saxion wordt veel aandacht gegeven aan de begeleiding van startende leerkrachten, hieronder verstaan we ook leerkrachten die recentelijk van locatie hebben gewisseld.

8 Medewerkers volgen een master SEN met gebruik making van de lerarenbeurs. De medewerkers werken in 2 talen aan het zogenaamde 4-slagsleren. Hiervoor ontvangt Primato subsidie.

Overzichten

R-ON-12800-a Personeelssterkte		Peildatum: 31-12-2015	youforce

41814 Stichting Scholengroep Primato

Totaal aantal Fulltime medewerkers:	55
Totaal aantal Parttime medewerkers:	134

Personeelssterkte per arbeidsrelatie

Type aanstelling		Totaal	Fulltime	Parttime
	Aantal Personen	189	55	134
	Bezetting (wtf)	136,6101	55,0425	81,5676

Personeelssterkte per deeltijdcategorie

	Totaal	Deeltijd (WTF) cohort					
		0 - 0.2		0.4 - 0.6		0.8 - 1.0	
Aantal Personen	189	0	8	49	56	21	55
Bezetting (wtf)	136,6101		2,1112	24,3719	36,7124	18,3721	55,0425

Personeelssterkte per functiegroep

Functiegroep		Totaal	Fulltime	Parttime
Onderwijzend Personeel	Aantal Personen	168	44	124
	Bezetting (wtf)	119,7311		
Onderwijsondersteunend Personeel	Aantal Personen	10	2	8
	Bezetting (wtf)	6,2734		
Directie	Aantal Personen	11	9	2
	Bezetting (wtf)	10,6056		

Personeelssterkte per geslacht

Geslacht				
Vrouw	Aantal Personen	154	27	127
	Bezetting (wtf)	105,0188		
Man	Aantal Personen	35	28	7
	Bezetting (wtf)	31,5913		

Personeelssterkte per leeftijdscategorie

	Totaal			25/29	30/34	35/39	40/44		50/54	55/59	60/64	>= 65
Aantal Personen	189	0	3	9	17	24	26	14	25	39	32	0
Bezetting (wtf)	136,6101		1,8250	7,4467	11,3926	17,0266	19,1541	7,7461	18,4706	28,8983	24,6501	

Organisatorische Eenheid	Kort 0-8	Kort Mid del 8-43	Lang Middel 43-366	La ng > 36 6	Totaal	Meldings Frequentie	Verzuim duur
41814 - Stichting Scholengroep Primato							
15JC - Openbare Anninksschool	0,58%	0,70 %	4,34%	0,9 1%	6,54%	0.77	24,79
15JCBB - Stafbureau Primato							
15JCBS - Bovenschools Primato	0,36%	0,18 %	11,17%		11,71 %	0.89	36,66
15JCHE - Montessori basisschool 't Heem	0,29%	0,22 %			0,51%	0.89	3,67
15XP - Openbare Daltonschoon t Schoppert	0,19%	0,70 %	11,42%		12,30 %	0.59	39,38
15ZP - Obs Drienermarke	0,53%	0,97 %	5,86%	2,9 5%	10,30 %	0.98	21,53
15ZP01 - Annie MG Schmidt School	0,54%		9,78%	9,7 8%	20,10 %	1.60	1,33
16BH - Openbare Daltonschoon Hengelo Zuid	0,54%	0,88 %	8,51%	0,2 9%	10,22 %	0.71	13,44
16CV - Openbare Waarbeekschool	0,13%	0,26 %	15,45%	5,6 9%	21,53 %	0.62	74,25
16IE - Obs de Piramide	0,63%	0,53 %	5,33%		6,49%	0.72	30,00
16KN - Obs De Timp	0,26%	0,99 %	19,30%		20,56 %	0.98	60,57
19TD - Openbare school voor sbo De Stiepel	1,14%	1,64 %	3,05%		5,83%	1.31	20,88
23RX - Openbare Europaschool	0,80%	0,64 %	3,98%		5,43%	1.07	14,60
41814GA - Personeel geen DV							
Totaal	0,55%	0,74 %	8,24%	0,9 6%	10,48 %	0.83	32,05

A6 Huisvesting

Het schoolgebouw en de inrichting daarvan zijn in belangrijke mate medebepalend voor de schoolkeuze die ouders maken. Aantrekkelijke gebouwen en speelterreinen zijn belangrijk als plezierige leer- en werkomgeving. Schoolgebouwen zijn aangepast aan de recente eisen.

De schoolgebouwen moeten goed onderhouden zijn en een goede uitstraling hebben, die zichtbaar bijdraagt aan de perceptie van kwaliteit. De scholen zijn schoon en zien er van binnen netjes en verzorgd uit. De scholen van Primato moeten zodanig zijn ingericht dat het onderwijs en nieuwe ontwikkelingen op het terrein van ICT, brede school, voorschoolse en buitenschoolse opvang, e.d. optimaal kunnen worden uitgevoerd. Daar waar nodig en mogelijk zullen verbeteringen worden doorgevoerd. De gebouwen zijn door de gemeente Hengelo in juridisch eigendom overgedragen aan de Stichting Scholengroep Primato.

Gelet op het leerlingenaantal zal in de komende jaren moeten worden bezien of het economisch verantwoord is om alle locaties open te houden.

Nieuwe ontwikkelingen op het gebied van voor-, tussen- en naschoolse opvang zullen in toenemende mate het gebruik van de schoolgebouwen intensiveren hetgeen een extra druk zal leggen op de exploitatie.

De 8 scholen, te weten 7 brinnummers B.O. en 1 brinnummer SBO, zijn m.i.v. schooljaar 2015-2016 gevestigd op 13 locaties.

De locaties zijn ook van dusdanige omvang dat het “volwaardige scholen” zijn waaronder:

- Daltonschool Hengelo Zuid heeft als schoolorganisatie twee locaties, de Vöckerschool en Breemarsschool;
- De Piramide heeft drie zelfstandige locaties, de Woolderschool, hoofdlocatie en als dislocaties de Willemschool en Wilbertschool (Jenaplan) met een eigen gezicht;
- De Waarbeekschool is per 1 aug 2015 gefuseerd met de Wingerd (Marcant)
- o.b.s. Annie M.G.Schmidt; valt onder de Brin van de Drienermarke
- 't Heem is per jan 2015 onderdeel van Primato en valt per 2016 onder de Brin van de Anninkschool, pand t Heem wordt gehuurd van de Gemeente
- De overige scholen zijn allen gehuisvest in één schoolgebouw.

De gebouwen van Stichting Scholengroep Primato worden in onderling overleg onderhouden door de afdeling Bouwservice & Faciliteiten van de Gemeente Hengelo. De kosten zijn wel volledig ten laste van het schoolbestuur.

De vergoeding Materiële Instandhouding onderhoud die ontvangen wordt is ontoereikend.

Met ingang van 2014 is een voorziening onderhoud gecreëerd op basis van het “geactualiseerde” meer jaren onderhoudsplan. (MJOP)

Aanvullend onderhoud valt per 2015 onder verantwoordelijkheid van het schoolbestuur. (decentralisatie) en het MJOP en de voorziening zijn aangepast.

Door decentralisatie onderhoud

Met ingang van 2015 zijn de voorheen Gemeentelijk onderhoudskosten toegevoegd aan de bestuurskosten. (Decentralisatie)

Vanaf 2014 was reeds een voorziening onderhoud gemaakt op basis van de "Meerjaren Onderhouds Planning" (MJOP) bestuurskosten. 2014-2042 (excl de decentralisatie)

Vanaf 2015 is de MJOP alsmede de dotatie voorziening n.a.v. de decentralisatie aangepast.

€ 180.00,= extra per jaar, excl. pand Berflo-es (Waarbeek) en t Heem n.a.v. huur

De rijks bekostiging ter dekking van het totaal onderhoud incl. decentralisatie, € 343.910,= , komt niet overeen met de werkelijke jaarlijkse gemiddeld kosten. € 547.500,=

Bekostiging tekort € 203.590,=

De oorzaak hiervan is dat de bekostiging is gebaseerd op leerling/groep/m2 berekening, het geen dus afhankelijk is van de leerling telling, terwijl de onderhoudskosten van het gebouw niet op leerling aantallen is gebaseerd, maar hoofdzakelijk, grotendeels vaste kosten

Bovendien heeft Primato 5 dis-locaties (geen eigen Brinnr) waarmee in de bekostiging geen rekening mee wordt gehouden.

De bekostiging is gebaseerd op leerling/groep/m2 per Brin-nr. uitgaande van totaal 1 gebouw per Brin-nr.

Ondanks deze afwijkende situaties is toch besloten de voorzienig vast te stellen op basis van de reële onderhoudskosten (MJOP) per locatie.

De "standaard" kosten berekening van het MJOP zijn d.m.v. "prijs onderhandeling" met betrokken uitvoerders in de loop van 2015 en per 2016 aangepast.

De daarmee gerealiseerde kosten besparing zal over de komende 20 jaar (2016-2035) tot een besparing van totaal 1 mln. euro leiden (excl. indexering) dus vanaf 2016 per jaar ruim 50.000 besparing op de jaarlijkse dotatie onderhoud. (497.015)

Daarnaast is de bekostiging onderhoud iets toegenomen € 352.699,= en het bekostigingstekort dus is afgenomen tot € 144.316,=

Overige bekostigingstekorten m.b.t. dislocaties

Naast de bekostigingstekort m.b.t. onderhoud geldt ook voor overige locatie gebonden bekostiging

(Elektra/Gas/Water/Schoonmaak/Tuinonderhoud/PubliekeHeffingen) dat wordt uitgegaan van 1 locatie per Brin,

Het bekostigingstekort is jaarlijks rond de € 170.000

A7 Financieel beleid

De Stichting Scholengroep Primato is formeel ontstaan per 1 augustus 2008 als verzelfstandiging van het gemeentelijke Openbaar Basisonderwijs Hengelo. Sinds 1 januari 2008 wordt de financiële administratie gevoerd door Onderwijsbureau Twente, naast de salarisadministratie die al bij het onderwijsbureau was ondergebracht.

Analyse resultaat 2015

Het resultaat in 2015 bedraagt € 5.485. Dit resultaat is € 8.999 minder dan de begroting waar een resultaat van € 14.484 werd voorzien.

Het verschil wordt veroorzaakt door € 1.475.820 extra baten minus € 1.483.461 extra lasten. (inclusief financiële baten en lasten)

De extra lasten wordt grotendeels bepaald door voortzetting van 't Heem door Primato, na het faillissement van SNBOT.

Specificatie extra baten

Toelichting extra baten:	
Extra Rijksbaten (grotendeels i.v.m. 't Heem)	1.135.341
Extra Rijksbaten i.v.m. Groei	97.547
Extra Baten SWV	69.832
Overig Overheid (Gemeente)	-15.843
Overige baten IKC gelden	43.773
Extra detach.(grotendeels Pers. Aug-dec Waarbeek ivm fusie)	177.140
Overige baten m.b.t. inzet Ortho-Pab-ers	-31.120
Per saldo extra overige baten	-850
Totaal	1.475.820

Specificatie extra personele lasten

Meerkosten Personeel	
extra ARBO kosten	5.404
extra Scholing	5.179
Malus 2014-2015	133.668
Reeds gereserveerde Malus kosten	-37.342
Malus risico optie m.b.t. 2015-2016 (aug-dec deel)	34.559
Gereserveerde LK 2016 m.b.t. Vaststellingsovereenkomsten	185.545
Per saldo extra kosten (grotendeels i.v.m. t Heem)	1.007.747
Totaal	1.334.760

Overige Specificatie meer/minder lasten

Meerkosten Afschrijvingen	
Per saldo extra afschrijvingen (grotendeels ivm t Heem)	25.173
Totaal	25.173

Meerkosten Huisvesting	
Dagelijks onderhoud	9.641
Gas/Water/Elektra	-72.126
Per saldo extra kosten (grotendeels ivm t Heem)	36.792
Totaal	-25.693

Meerkosten overige lasten	
wervingskosten	16.758
Per saldo extra kosten (grotendeels ivm t Heem)	132.460
Totaal	149.218

Continuïteitsparagraaf

In de brief van 20 december 2013 geeft de minister van OC&W aan dat de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (RJO) is uitgebreid met een voorschrift dat voorziet in de opname in het jaarverslag van de zogeheten Continuïteitsparagraaf.

Stichting Scholengroep Primato onderkent het belang van het structureel inbedden hiervan in onze PDCA-cyclus. Deze paragraaf moet meer inzicht geven in de toekomstige ontwikkelingen en de wijze waarop schoolbesturen omgaan met risicomanagement.

Kengetallen

Personele bezetting(per 31-12)	2015	2016	2017	2018
Directie	10,16	10,00	10,00	10,00
OP (excl Mob centrum)	135,55	100,03	91,18	89,88
OOP	6,48	5,32	5,32	5,32
Leerlingtelling per 1 oktober	1963	1887	1868	1825

De leerlingaantallen zijn gebaseerd op de prognoses van de scholen op basis van de nu bekende gegevens. Ten aanzien van de personele bezetting is door de Stichting Scholengroep Primato rekening gehouden met de baten vermindering n.a.v. zowel de krimp van het leerlingaantal als met de extra baten vermindering als gevolg van stopzetting impuls gelden en tevens de stopzetting van de bijzondere bekostiging van 't Heem omdat t Heem per 2016 onder de Brin van de Anninkschool valt

Meerjarenbegroting

Balans				
Activa	2015	2016	2017	2018
<i>Vaste activa</i>				
1.2 Materiële vaste activa	857.347	719.356	619.575	533.751
Totaal vaste activa	857.347	719.356	619.575	533.751
<i>Vlottende activa</i>				
1.5 Vorderingen	855.217	850.000	845.000	830.000
1.7 Liquide middelen	546.072	438.433	604.404	718.227
Totaal vlottende activa	1.401.289	1.288.433	1.449.404	1.548.227
Totaal activa	2.258.636	2.007.789	2.068.979	2.081.978
Passiva	2015	2016	2017	2018
<i>Eigen vermogen</i>				
Algemene reserve	-35.317	-35.317	-35.317	-35.317
Bestemmingsreserve Publiek	127.045	127.045	127.045	127.045
Totaal Eigen vermogen	91.728	91.728	91.728	91.728
<i>Voorzieningen</i>				
Voorziening Groot Onderhoud	285.203	336.782	418.484	455.648
Voorziening Jubilea	94.421	92.370	89.480	78.890
Totaal voorzieningen	379.624	429.152	507.964	534.538
<i>Kortlopende schulden</i>				
Crediteuren	258.714	258.714	258.714	258.714
Belastingen en premies sociale verz.	485.165	479.354	477.600	476.851
Schulden terzake pensioenen	109.940	108.841	107.973	105.147
Overige kortlopende schulden	174.978	115.000	115.000	115.000
Overlopende passiva	758.487	525.000	510.000	500.000
Totaal kortlopende schulden	1.787.284	1.486.909	1.469.287	1.455.712
Totaal passiva	2.258.636	2.007.789	2.068.979	2.081.978

Toelichting op deze balanscijfers

De ontwikkeling van de materiële vaste activa is gebaseerd op de voorgenomen investeringen alsmede de daaruit voortvloeiende afschrijvingslasten zoals opgenomen in de goedgekeurde meerjarenbegroting 2016-2019.

De vordering zal de komende jaren dalen als gevolg krimp en dit tast de vordering op het ministerie aan.

De mutaties van het eigen vermogen in de komende jaren zijn het gevolg van de hierna gepresenteerde meerjaren exploitatieresultaten. Op basis van de huidige resultaatbestemming is deze opzet gemaakt.

De voorziening groot onderhoud muteert als gevolg van de voorgenomen dotaties alsmede de te verwachten uitgaven.

Op basis van deze informatie schat Primato de uitgaven in 2016 op € 465.879 De jaarlijkse dotatie zoals opgenomen in de meerjarenbegroting bedraagt elk jaar € 497.015 (zie toelichting bij huisvesting)
De voorziening jubilea zal als gevolg van het dalende personeelsbestand ook een lichte daling laten zien.

Dit alles zal vervolgens leiden tot het voorgaande verloop van de post liquide middelen. Deze fungeert namelijk als sluitpost.

Staat / Raming van baten en Lasten

Baten	2015	2016	2017	2018
Rijksbijdrage	12.495.738	11.160.102	10.100.160	9.790.560
Overige overheidsbijdragen en subsidies	159.411	155.116	155.116	155.116
Overige baten	666.298	595.803	418.282	411.930
Totaal Baten	13.321.447	11.911.021	10.673.558	10.357.606
Lasten	2015	2016	2017	2018
Personeelslasten	11.172.157	9.912.331	8.585.477	8.283.482
Afschrijvingen	204.203	192.191	179.781	165.824
Huisvestingslasten	1.119.182	1.033.951	1.132.716	1.132.716
Overige lasten	819.742	772.549	775.584	775.584
Totaal lasten	13.315.283	11.911.021	10.673.558	10.357.606
Saldo Baten en Lasten	6.164	0	0	0
Saldo financiële bedrijfsvoering	-679	0	0	0
Saldo buitengewone baten en lasten	0	0	0	0
Totaal resultaat	5.485	0	0	0

Disclaimer

Bij het opstellen van deze paragraaf is ingegaan op de toekomstige situatie van Stichting Scholengroep Primato. Uiteraard laat de toekomst zich niet voorspellen en is de kans zeer groot dat bovenstaande cijfers in werkelijkheid zullen afwijken. Immers, het onderwijs is onderhevig aan politieke besluitvorming en demografische ontwikkelingen. Binnen onze planning- en controlcyclus is opgenomen dat we minimaal jaarlijks nagaan of onze uitgangspunten passend blijven en of we het scenario dat ten grondslag ligt aan bovenstaande cijfers nog geldig is. Er kan daarom geen keiharde garantie worden afgegeven over de toekomstige realisatie van bovenstaand scenario.

Financiële positie op balansdatum

Activa

Materiële vaste activa

De boekwaarde van de materiële vaste activa is € 17.061 afgenomen,. Grotendeels door de fusie van de Waarbeek. Over 2015 is er voor ruim € 187.139 geïnvesteerd.

De totale afschrijvingslast over dit boekjaar bedraagt € 204.203.

Vlottende activa (Vorderingen)

De debiteuren bestaan uit een saldo van € 88.239 en deze vordering loopt in 2016 volledig af. De debiteuren bestaan hoofdzakelijk uit detacheringsofbrengsten.

De vordering van het Ministerie van OCW bestaat uit de beschikking van de personele bekostiging € 522.555, en de beschikkingen prestatiebox. € 22.193 en te vorderen impuls gelden ad. € 16.422

De overige vorderingen € 33.207 bestaan grotendeels uit de overdacht van Marcant i.v.m. fusie Waarbeek € 17.739 en declaratie huisv.kosten Gemeente € 13.659.

De post overlopende activa bestaat uit de gelden van het vervangingsfonds over de periode december en de 13^e maand die in januari en februari uitbetaald worden, een bedrag van € 76.765. Vanuit de gemeente Hengelo ontvangt Primato geld inzake de 'schakelklas' gelden. Deze gelden worden uitgekeerd over de periode augustus 2015 en juli 2016. Aangezien deze gelden in 2016 worden uitbetaald is er een vordering opgenomen voor de periode 2015 van € 52.131. Nog te ontvangen gelden vanuit SWV € 29.065

Liquide middelen

Stichting Scholengroep Primato maakt enige tijd gebruik van schatkistbankieren. Dit betekent dat de middelen bij het ministerie van Financiën worden aangehouden. Door de jaren heeft Primato enorme kosten moeten maken maar ondanks dat is het saldo per balansdatum positief, € 546.072. Dit is hoofdzakelijk door de ruim extra baten en de opbouw van de onderhoudsvoorziening.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve en een bestemmingsreserve publiek.

De bestemmingsreserve is het saldo van de reserve eerste waardering.

eigen vermogen € 86.243. + resultaat € 5.488

Voorzieningen

De voorziening bestaan uit de personeelsvoorziening en de onderhoudsvoorziening. De personeelsvoorziening is de voorziening jubilea € 94.421. Sinds 2014 maakt de stichting gebruik van een onderhoudsvoorziening. Met ingang van 2015 is de voorziening onderhoud uitgebreid i.v.m. de decentralisatie van onderhoud. Voorziening 2015 is € 285.203.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden bestaan per 2015 uit;

- Crediteuren € 258.714
- Belastingen en premies soc. verz. € 485.166
- Schulden ter zake pensioenen €109.940
- Overige kortlopende schulden € 174.978
- Overlopende passiva € 785.487

De overige kortlopende schuld bestaan uit;

- Malus kosten 2014-2015 en aug-dec 2015 € 168.227
- Netto Salarissen € 6.751

De overlopende passiva bestaat uit de nog te betalen vakantie-uitkering van € 319.536. Tevens is er reserveringen opgenomen inzake de nog te verwachten kosten WW last participatiefonds van zowel 2012 en 2013. Deze nog te betalen kosten bedragen totaal € 114.656. Reservering LK 2016 i.v.m. 5 vaststellingsovereenkomsten € 185.545 Tevens vergoeding studieverlof + Vierslagleren € 89.148 Gem Hengelo subs verl leertijd € 9.335 en overige overlopende posten € 40.266.

Financiële risico beheersing

risico analyse

Als basis voor de risico analyse hanteren wij het rapport van bevindingen en aanbevelingen van het serviceteam van In Balans. Primato heeft gebruik gemaakt van dit aanbod van de PO raad voor schoolbesturen met financiële problemen. Onderstaand een korte samenvatting van de gesignaleerde risico's en de eventuele beheersmaatregelen.

- Ogenschijnlijk te lage inschatting van de investeringsbehoeften/afschrijvingslasten voor de komende jaren
- Relatief groot deel van de baten inzetten ten behoeve van personeel (83% ten opzichte van 81,5 % als benchmark)
- Niet tijdig anticiperen op daling van het aantal leerlingen
- gering weerstandsvermogen waardoor tegenvallers niet kunnen worden opgevangen.
- onvoldoende koppeling tussen de onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen en de inzet van de middelen.
- hoog ziekteverzuim

Inzake genoemde risico's zijn een aantal specifieke beheersmaatregelen genomen:

- Er wordt, binnen de financiële kaders, jaarlijks gekeken naar een onderwijsinhoudelijke prioritering van de gewenste investeringen.
- Er wordt onderzocht in hoeverre een leaseconstructie voor het schoolmeubilair een alternatief biedt.
- Er wordt bewust gekozen voor een optimale personele inzet, dit past binnen de gekozen visie. Wel is er sprake van een relatief ruime flexibele schil waardoor tijdig kan worden geanticipeerd op kripsituaties.
- Omtrent de maatregelen met betrekking tot het verzuim is eerder al iets vermeld.
- Middels frequent en structureel overleg met alle stafmedewerkers leggen we de basis van een meer integraal beleid.

Begrotingscyclus

De begrotingen tot en met 2009 zijn nog vastgesteld onder auspiciën van de gemeente Hengelo.

Vanaf 2010 zijn de begrotingen opgesteld door de Stichting Scholengroep Primato, in overleg met het Onderwijsbureau Twente. Bij het opstellen van de begroting zijn vanaf boekjaar 2010 de schooldirecteuren deels inhoudelijk betrokken geweest. Voor deze werkwijze is gekozen omdat die recht doet aan de achtergrond van de lumpsumfinanciering waarvoor deze bedoeld is. Directeuren krijgen op deze manier meer mogelijkheden om de door het bestuur vastgestelde beschikbare schoolbudgetten in te zetten op een wijze die past bij gemaakte onderwijskundige keuzes.

Algemene uitgangspunten voor de meer-jaren begroting

De bekostiging van het primair onderwijs is gebaseerd op een normstelsel waarbij het leerlingenaantal op teldatum 1 oktober van belang is. In onderstaande tabel zijn de leerlingaantallen op de voor de begroting 2016-2019 van toepassing zijnde tel data weergegeven.

Leerlingtelling	okt	okt	okt	okt	okt
	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019
Anninkschool	206	188	188	188	185
t Heem	214	135	130	120	120
Schöppert	216	210	206	210	212
Drienermarke	146	123	120	120	120
AMG Schmidt	142	123	122	124	119
DHZ	324	279	279	282	282
Piramide	421	426	416	426	420
Timp	210	169	144	134	118
Europaschool	230	194	177	164	147
totaal b.o.	2.186	1.847	1.782	1.768	1.723
Stiepel	127	116	105	100	100
Primato	2.313	1.963	1.887	1.868	1.823

AMG Schmidt, voorheen dislocatie van de Waarbeek, valt als dislocatie onder de Brin Drienermarke vanaf 2014-2015 m.b.t. lln. telling

De Waarbeek valt als Brin per aug 2015 n.a.v. Fusie onder het bestuur Marcant dus vanaf 2015-2016 geen baten meer.

En vanaf 2016 valt 't Heem als dislocatie onder de Brin van de Anninkschool. Wat de baten betreft, m.b.t. t Heem, voor 2015-2016 krijgen we nog wel bijzondere bekostiging, ruim 850.000 o.b.v. Brin en T-1. Alleen m.b.t. MI vanaf 2016 en de overige bekostiging vanaf 2016-2017 valt het onder de Brin van de Anninkschool. Naast de lln krimp op t Heem dus ook veel minder baten vanwege dislocatie

De personele bekostiging is gebaseerd op schooljaren. Voor de begroting 2016 is het leerlingenaantal per 1 oktober 2014 voor 7/12 deel (van januari-juli 2016) bepalend voor de te ontvangen lumpsumvergoeding. 5/12 deel (vanaf augustus tot en met december 2016) is gebaseerd op het leerlingenaantal van 1 oktober 2015. De raming van de salarissen is gebaseerd op de salarisbedragen zoals die per 1 september 2015 gelden en rekening houdend met de trede verhoging per augustus 2016, alsmede de loonsverhoging per eind 2015 (1,25%) en de te verwachte loonsverhoging per medio 2016

De Stichting Scholengroep Primato is verplicht aangesloten bij het Vervangingsfonds voor alle personeelsleden.

Materiële instandhouding

De materiële bekostiging is gebaseerd op kalenderjaren. Voor het kalenderjaar 2016 is daarbij het leerlingenaantal per 1 oktober 2015 bepalend voor de te ontvangen vergoeding. Bij de raming van de te ontvangen materiële bekostiging is rekening gehouden met de programma's van eisen zoals deze door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen zijn vastgesteld.

De raming voor materiële lasten is, daar waar mogelijk, gebaseerd op lopende contracten. Waar bekend is rekening gehouden met aangekondigde prijsstijgingen. Alle overige ramingen zijn gebaseerd op ervaringscijfers.

Op stichtingsniveau is de begroting 2016 vastgesteld en is een doorkijk gemaakt voor de jaren tot en met 2019.

Staat / Raming van baten en Lasten				
Baten	2015	2016	2017	2018
Rijksbijdrage	12.495.768	11.160.102	10.100.160	9.790.560
Overige overheidsbijdragen en subsidies	159.411	155.116	155.116	155.116
Overige baten	666.298	595.803	418.282	411.930
Totaal Baten	13.321.447	11.911.021	10.673.558	10.357.606
Lasten	2015	2016	2017	2018
Personeelslasten	11.172.157	9.912.331	8.585.477	8.283.482
Afschrijvingen	204.203	192.191	179.781	165.824
Huisvestingslasten	1.119.182	1.033.951	1.132.716	1.132.716
Overige lasten	819.742	772.549	775.584	775.584
Totaal lasten	13.315.283	11.911.021	10.673.558	10.357.606
Saldo Baten en Lasten	6.164	0	0	0
Saldo financiële bedrijfsvoering	-679	0	0	0
Totaal resultaat	5.485	0	0	0

Toelichting op de meer-jaren begroting

De prognoses van de daling van het leerlingaantal is voor de komende jaren, okt 2016, 2017, 2018 resp. - /- 76 -/- 19, -/-45 , totaal -/- 140

Dit betekent een verdere te verwachten krimp van de organisatie hetgeen een behoorlijke druk op de organisatie zal leggen als geheel en de leerkrachten in het bijzonder.

Daarnaast zijn er andere oorzaken te noemen waarbij, ondanks de mogelijk extra gelden n.a.v. het "Onderwijsakkoord", de (meerjaren) begroting blijvend onder druk zal staan. In dit kader zijn de volgende interne en externe ontwikkelingen te melden:

- Bezuinigingen van overheidswege m.b.t. mogelijke afschaffing impuls- gelden m.i.v. 2017-2018
- De niet-realistische "Londo"- vergoeding;
- De extra kosten die gemaakt moeten worden om te (blijven) voldoen aan de eisen m.b.t. functiemix;
- Ontoereikende vergoeding ten behoeve van onderhoud en fysieke omstandigheden (achterstallig onderhoud); evenals Elektra, Verwarming, water en schoonmaak
- Een personeelsbestand met een hoog gewogen gemiddelde leeftijd, met bijhorende hogere kosten

Mede door bovengenoemde ontwikkelingen voorzien we voor de toekomst noodzakelijke financiële maatregelen. Daarnaast zullen maatregelen genomen moeten worden die leiden tot een verbetering van de financiële situatie (niet negatief resultaat).

Deze maatregelen zijn in de begroting reeds meegenomen.

Door de krimp en bovengenoemde ontwikkelingen dienen we ons alert te houden.

In de toekomst blijven ingrijpende maatregelen nodig, met name in de personele sfeer. Dit betekent o.a. dat tijdelijke contracten niet meer worden verlengd en dat afhankelijk van het “natuurlijk verloop” personele krimp wordt gerealiseerd via de overplaatsing naar het Mobiliteitscentrum en indien nodig enkele vaste contracten zullen worden beëindigd. De effecten van de personele maatregelen zijn schooljaar gerelateerd. Wat het mobiliteitscentrum betreft, door OBT is dat opgericht t.b.v. vervanging personeel (i.v.m. ziekte, etc) voor royale regio (Twente ++) .

Ons boventallig personeel blijft wel bij Primato in dienst, maar wordt door het mobiliteitscentrum uitgeleend en maximaal ingezet voor alle noodzakelijk vervangingen bij de betrokken besturen. Daarom krijgen wij dan de loonkosten vergoed.

Investerings en financieringsbeleid

De scholen worden in de gelegenheid gesteld investeringsplannen in te dienen voor het huidige jaar en toekomstige boekjaren. Het bestuur heeft hier als streven neergezet het investeringsniveau van de stichting per boekjaar te beoordelen door het af te zetten tegen de actuele liquiditeitspositie.

Per 1 juli 2013 is Primato overgegaan op “Schatkistbankieren” . Dit heeft geleid tot een versterking van de liquiditeitspositie (krediet van maximaal € 880.000).

Ondank de extra liquiditeit is voor 2016 alsnog besloten de investeringsruimte dusdanig vast te stellen dat het geen negatieve invloed heeft op de liquiditeit, vooral rekening houdend met de tevens noodzakelijke liquiditeitsruimte van de voorzieningen.

Treasury-beleid

Het bestuur van Primato had op 1 januari 2012 een rekening-courant verhouding met de Stichting Financieel Beheer OBT. In overleg is besloten dit per okt 2012 te beëindigen en alle gelden over te hevelen naar de eigen bankrekening van Primato. Deze overheveling is op 1 oktober 2012 gerealiseerd.

Mede als gevolg van de reorganisatie 2013 is de liquiditeit sterk verminderd en is Primato met ingang van 1 juli 2013 overgegaan op “Schatkistbankieren” . Voornamelijk vanwege het risico van een negatief banksaldo.

Eén van de voorwaarden daarvan is dat er geen overige (spaar) rekeningen gebruikt mogen worden, als gevolg waarvan er geen “treasury” ontstaat.

Zolang Primato gebruik maakt van het “Schatkistbankieren” is er geen sprake van “beleggen en belenen”

Dit is mede door het ministerie van financiën verklaard (zie kopie verklaring)

Verklaring Ministerie van Financiën

Schatkistbankieren houdt in dat instellingen hun publieke middelen risico-arm aanhouden in de schatkist. Schatkistbankieren leidt tot risicoreductie omdat publieke middelen niet langer worden uitgezet in de markt.

Primato doet mee op grond van artikel 45, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001. De onderwijsinstelling houdt haar liquide middelen, voor zover deze samenhangen met de door haar te vervullen publieke taak, aan in de door de Staat te beheren schatkist.

Het aanhouden van de publieke middelen in de schatkist kan plaatsvinden in de vorm van rekening-courant of deposito. De Staat heeft op naam van de Instelling een rekening-courant geopend, die gekoppeld is aan één of meerdere bankrekeningen van de onderwijsinstelling.

Het schatkistbankieren past het risico-arm aanhouden van publieke middelen conform de regeling Belenen en Beleggen van onderwijsinstellingen.

Indien weer van toepassing zal het “treasury beleid” van Primato zich beperken tot het gebruik van een spaarrekening met rente. Deze keuze valt binnen de kaders van de Regeling van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 16 september 2009, nr. FEZ/CC 2009/150185, houdende regels over het beleggen en belenen van publieke middelen (Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek). Beleggen en belenen mag alleen risicomijdend plaatsvinden; d.w.z. dat de liquide middelen zodanig beheerd dienen te worden dat de uitgezette hoofdsom gegarandeerd blijft. Bij het uitzetten van alle overtollige middelen wordt gehandeld overeenkomstig de in deze regeling gestelde verplichtingen.

De algemene doelstellingen van het “treasury beleid” van de Primato luiden:

- Het zorg dragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities (beschikbaarheid);
- Het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de kaders van het “treasury statuut” (rente-maximalisatie);
- Het beheersen en bewaken van de financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen zijn verbonden (risico-minimalisatie).

A8 Kengetallen en grafieken

Kengetallen	Signaleringsgrens PO	2011	2012	2013	2014	2015
Financiële kengetallen						
Liquiditeit (current ratio)	$\leq 1,00$	0,75	0,78	0,56	0,67	0,78
Solvabiliteit 1	$< 30\%$	19%	23%	2%	5%	4%
Solvabiliteit 2	$\leq 30\%$	27%	30%	11%	20%	21%
Rentabiliteit	3 jaar negatief	-2%	0%	-3%	0%	0%
Weerstandsvermogen	-	-5%	-4%	-6%	-7%	-6%
Kapitalisatiefactor	$> 35\%$	16%	13%	13%	15%	17%
Financieringsfunctie	-	13%	14%	8%	10%	7%
Transactiefunctie	-	13%	11%	11%	12%	13%
Financiële buffer	$> 5\%$	-8%	-9%	-7%	-7%	-4%

Toelichting

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Geeft aan in welke mate de instelling aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen.

Solvabiliteit 1: eigen vermogen / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Solvabiliteit 2: (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Rentabiliteit: resultaat / totale baten

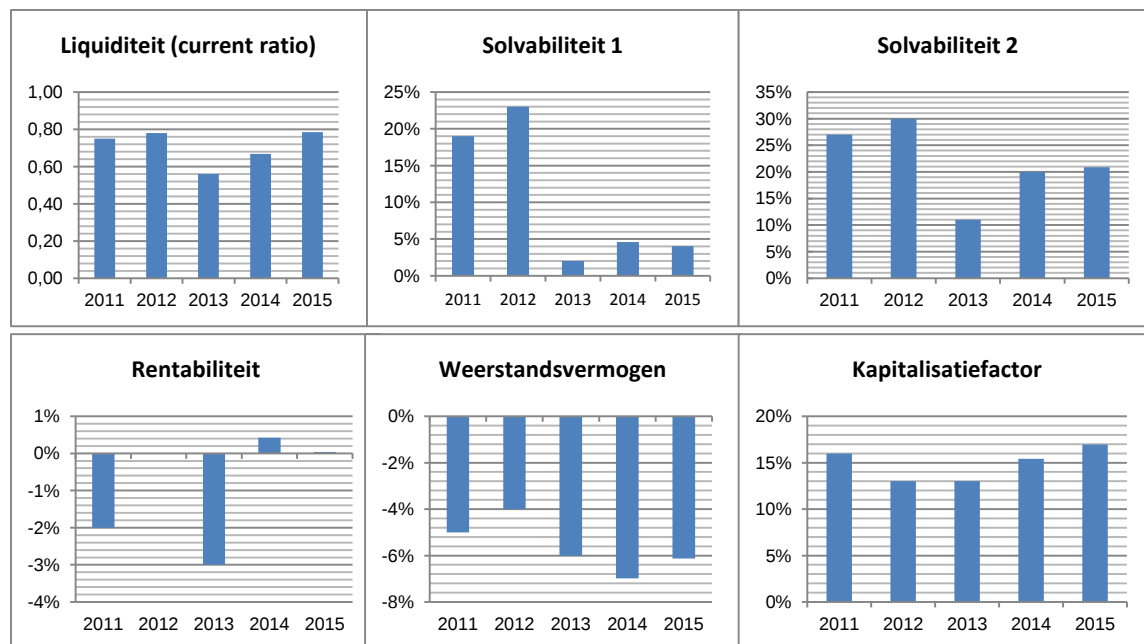
Geeft aan welk deel van de totale baten over blijft na aftrek van de lasten.

Weerstandsvermogen: (eigen vermogen -/- materiële vaste activa) / Rijksbijdrage

Is de verhouding tussen het eigen vermogen minus de materiële vaste activa en de omvang van de Rijksbijdragen.

Kapitalisatiefactor: (balanstotaal -/- gebouwen en terreinen) / totale baten

Meet het verband tussen het kapitaal dat een bestuur gebruikt voor haar activiteiten en de inkomsten.

Kengetallen en grafieken vervolg

Kengetallen	Signaleringsgrens PO	2011	2012	2013	2014	2015
Ratio's						
Personele lasten/Rijksbijdrage	>= 95%	98%	95%	95%	91%	89%
Personele lasten/Totale baten	>= 90%	87%	88%	88%	84%	84%
Eigen vermogen/Totale baten	-	4%	4%	0%	1%	1%
Personele lasten/Totale lasten	-	86%	86%	85%	84%	84%
Salarislasten per FTE	-	€ 62.384	€ 64.703	€ 67.545	€ 68.346	€ 65.025
Personeelslasten per FTE	-	€ 62.220	€ 63.113	€ 70.529	€ 68.666	€ 73.419

Toelichting

Personele lasten/Rijksbijdrage

Geeft aan in hoeverre een instelling de gelden van het Rijk aanwendt voor personele lasten.

Personele lasten/Totale baten

Geeft aan in hoeverre een instelling de totale inkomsten aanwendt voor personele lasten.

Eigen vermogen/Totale baten

Deze ratio geeft een indicatie van het risicomanagement bij de instelling.

Personele lasten/Totale lasten

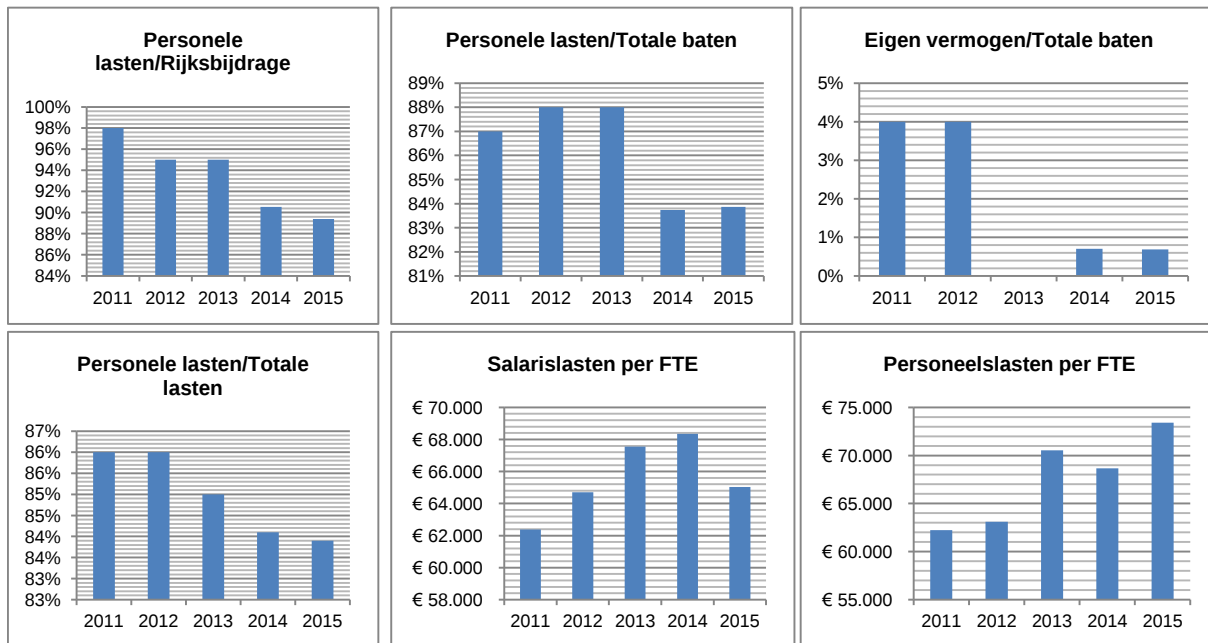
Geeft aan hoeveel de instelling uitgeeft aan personele lasten. Dit is met name trendmatig een belangrijk signaal.

Salarislasten per FTE

Geeft aan wat de salarislasten zijn per FTE.

Personeelslasten per FTE

Geeft aan wat de totale personele lasten per FTE zijn.

A9 Instellingsgegevens

Algemene gegevens

Bestuursnummer : 41814
Naam instelling : Stichting Scholengroep Primato

Adres : Oldenzaalsestraat 129-131
Postadres : Postbus 858
Postcode : 7550 AW
Plaats : Hengelo
Telefoon : 074-2556950
E-mailadres : secretariaat@primatohengelo.nl
Website : www.primato.nl

Contactpersoon : de heer D. Loman
Telefoon : 074-2556950

BRIN-nummer

15JC : Openbare Basisschool Anninksschool
15XP : Basisschool 't Schöppert
15ZP : Openbare Basisschool Drienermarke
16BH : Dalton Hengelo Zuid
16CV : Waarbeekschool ***
16IE : Openbare Basisschool De Piramide
16KN : Basisschool De Timp
19TD : SBO De Stiepel
23RX : Europaschool
41814 : Stichting Scholengroep Primato

*** Per 1 augustus 2015 aan Stichting MarCant overgedragen

Stichting Scholengroep Primato

Jaarrekening 2015

B Jaarrekening 2015

B1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Activiteiten

De Stichting Scholengroep Primato voert het bevoegd gezag over 8 scholen voor basisonderwijs en 1 school voor speciaal basisonderwijs. Deze scholen verzorgen het openbaar primair onderwijs in de gemeente Hengelo. Voor alle scholen is de openbare identiteit een leidend principe, verdere profilering ten aanzien van een specifiek onderwijsconcept is op schoolniveau wel aan de orde.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2014 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2015 mogelijk te maken.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. De gehanteerde activeringsgrens bedraagt € 500.

Onderhoudskosten worden rechtstreeks verantwoord in de staat van baten en lasten.

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waarde-verminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden. Eventuele rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden.

Algemene Reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de gerealiseerde baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden, waarbij om die reden door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea voor personeelsleden.

De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht. De voorziening is conform uitspraak PO-raad 2010 bepaald op basis van € 620 per FTE per jaareinde.

Voorziening Sparen ADV

Deze voorziening is gevormd ter dekking van (mogelijke) aanwending van de door het personeel opgebouwde spaarverlof-rechten. In de berekeningen is rekening gehouden met een verwachte opnamekans.

Onderhoudsvoorziening

Deze voorziening wordt gevormd ter dekking van groot planmatig onderhoud. Dagelijks onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van de exploitatierekening gebracht. De meerjarenonderhoudsvoorziening is gevormd op basis van eigen dotaties en verminderd met uitgaven voor groot onderhoud.

Grondslagen voor de bepaling van de exploitatierekening

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege ontvangen (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en overige overheidsbijdragen, alsmede de van derden ontvangen overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De onderwijsinstelling heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen uit de regeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen (indien relevant).

Ultimo 2015 en 2014 waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. Ultimo 2014 was de beleidsdekkingsgraad van het ABP 104,7%. De beleidsdekkingsgraad eind 2015 is 98,7%. De overheid eist een beleidsdekkingsgraad van 104,2% of hoger. Hiermee voldoet de beleidsdekkingsgraad niet aan de minimale vereisten van de toezichthouder.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende ontvangen en betaalde rente-ontvangsten en -uitgaven van uitgegeven en ontvangen leningen en overige kredietfaciliteiten.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ontvangen en betaalde interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten

B2 Balans per 31 december 2015

1	Activa	31 december 2015	31 december 2014
	Vaste Activa		
1.2	<i>Materiële vaste activa</i>		
1.2.2	Inventaris en apparatuur	556.483	616.240
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	300.864	258.168
	Materiële vaste activa	857.347	874.408
	Totaal vaste activa	857.347	874.408
	Vlottende activa		
1.5	<i>Vorderingen</i>		
1.5.1	Debiteuren	88.239	97.582
1.5.2	Ministerie van OCW	561.171	638.468
1.5.7	Overige vorderingen	33.207	68.347
1.5.8	Overlopende activa	172.600	201.818
	Vorderingen	855.217	1.006.215
1.7	<i>Liquide middelen</i>		
1.7.2	Banken	546.072	-
	Liquide middelen	546.072	-
	Totaal vlottende activa	1.401.289	1.006.215
	Totaal Activa	2.258.636	1.880.623

2 Passiva		31 december 2015	31 december 2014
2.1	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1	Algemene Reserve	35.317-	54.792-
2.1.2	Bestemmingsreserve publiek	127.045	141.035
	Eigen vermogen	91.728	86.243
2.2	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	94.421	117.335
2.2.3	Overige voorzieningen	285.203	172.139
	Voorzieningen	379.624	289.474
2.4	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.1	Kredietinstellingen	-	47.349
2.4.3	Crediteuren	258.714	360.001
2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.	485.165	440.010
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	109.940	133.566
2.4.9	Overige kortlopende schulden	174.978	58.852
2.4.10	Overlopende passiva	758.487	465.128
	Kortlopende schulden	1.787.284	1.504.906
Totaal Passiva		2.258.636	1.880.623

B3 Exploitatierekening over 2015

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
3 <u>Baten</u>			
3.1 Rijksbijdragen OCW	12.495.738	11.193.017	11.292.117
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	159.411	175.254	170.680
3.5 Overige baten	666.297	478.037	744.362
Totaal Baten	13.321.446	11.846.308	12.207.159
4 <u>Lasten</u>			
4.1 Personeelslasten	11.172.157	9.837.397	10.222.898
4.2 Afschrijvingen	204.203	179.030	182.118
4.3 Huisvestingslasten	1.119.181	1.144.874	968.225
4.4 Overige lasten	819.741	670.523	782.511
Totaal Lasten	13.315.282	11.831.824	12.155.752
Saldo baten en lasten	6.164	14.484	51.407
5 <u>Financiële baten en lasten</u>			
5.1 Financiële baten	3	-	427
5.5 Financiële lasten	682	-	397
Saldo financiële baten en lasten	679-	-	30
Totaal resultaat	5.485	14.484	51.437

B4 Kasstroomoverzicht 2015

	2015	2014
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo Baten en Lasten	6.164	51.407
<i>Aanpassingen voor:</i>		
- Afschrijvingen	204.203	182.118
- Mutaties voorzieningen	90.150	151.554
- Vorderingen (-/-)	150.998	299.303-
- Kortlopende schulden	329.724	99.268
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	781.239	185.044
- Ontvangen interest	3	427
- Betaalde interest (-/-)	682	398
	679-	29
<u>Totaal kasstroom uit operationele activiteiten</u>	780.560	185.073
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investerings materiële vaste activa (-/-)	187.138-	267.016-
<u>Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>	187.138-	267.016-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	-	47.349-
<u>Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten</u>	-	47.349-
<u>Mutatie liquide middelen</u>	593.422	129.292-
Beginstand liquide middelen	47.350-	81.942
Mutatie liquide middelen	593.422	129.292-
Eindstand liquide middelen	546.072	47.350-

B5 Toelichting op de balans per 31 december 2015

1 Activa

1.2 Materiële vaste activa

	Afschrijvings- jaren	Aanschaf prijs 1-1-2015	Afschrijvingen cumulatief 1-1-2015	Boekwaarde 1-1-2015	Mutaties 2015			Aanschaf Prijs 31-12-2015	Afschrijving cumulatief 31-12-2015	Boekwaarde 31-12-2015
					Investerings	Des investeringen	Afschrijvingen			
1.2.2 <u>Inventaris en apparatuur</u>										
1.2.2.2 Schoolmeubilair	20	533.479	268.500	264.979	2.917	-	22.697	536.396	291.197	245.199
1.2.2.3 Inventaris en apparatuur	10	252.735	127.872	124.863	6.434	5.084	28.940	254.085	151.728	102.357
1.2.2.4 ICT	5	709.059	482.661	226.398	50.006	393.115	67.480	365.950	157.023	208.927
1.2.2 Totaal Inventaris en apparatuur		1.495.273	879.033	616.240	59.357	398.199	119.117	1.156.431	599.948	556.483
1.2.3 <u>Andere vaste bedrijfsmiddelen</u>										
1.2.3.1 Leer- hulpmiddelen	8	675.964	417.796	258.168	127.782	201.718	85.086	602.028	301.164	300.864
Totaal		2.171.237	1.296.829	874.408	187.139	599.917	204.203	1.758.459	901.112	857.347

De afschrijvingen zijn per 31 december 2015 als volgt te splitsen:

Afschrijvingen schouw	13.990
Afschrijvingen nieuw	190.213
Totaal	204.203

1.5 Vorderingen		31 december 2015	31 december 2014		
1.5.1	Debiteuren	88.239	97.582		
	Te vorderen personele bekostiging	522.554	572.145		
	Te vorderen P&A	-	63.515		
	Te vorderen prestatiebox	22.194	735-		
	Te vorderen impuls gelden	16.423	3.543		
1.5.2	Ministerie van OCW	561.171	638.468		
	Overige vorderingen	33.207	68.347		
1.5.7	Overige vorderingen	33.207	68.347		
	Overlopende activa	154.332	184.352		
	Vooruitbetaalde kosten	16.585	15.006		
	Verrekening fietsplan	1.683	2.460		
1.5.8	Overlopende activa	172.600	201.818		
	Totaal vorderingen	855.217	1.006.215		
1.7 Liquide middelen		31 december 2015	31 december 2014		
1.7.2	Tegoeden op bankrekeningen	546.072	-		
	Liquide middelen	546.072	-		
2 Passiva					
2.1 Eigen vermogen		Mutaties 2015			
	Stand per 1-1-2015	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand per 31-12-2015	
2.1.1	Algemene Reserve	54.792-	19.475	-	35.317-
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	141.035	13.990-	-	127.045
	Totaal Eigen Vermogen	86.243	5.485	-	91.728

2.2 Voorzieningen		Mutaties 2015			
	Stand per 1-1-2015	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31-12-2015
2.2.1 <i>Personeelsvoorzieningen</i>					
Voorziening jubilea	95.226	21.782	22.587	-	94.421
Voorziening spaarverlof	22.109	-	22.109	-	-
2.2.3 <i>Overige voorzieningen</i>					
Onderhoudsvoorziening	172.139	547.500	434.436	-	285.203
Totaal voorzieningen	289.474	569.282	479.132	-	379.624

	Onderverdeling saldo per 31-12-2015		Stand per 31-12-2015
	< 1 jaar	> 1 jaar	
2.2.1 <i>Personeelsvoorzieningen</i>			
Voorziening jubilea	10.660	83.761	94.421
2.2.3 <i>Overige voorzieningen</i>			
Onderhoudsvoorziening	31.136	254.067	285.203
Totaal	41.796	337.828	379.624

2.4 Kortlopende schulden	31 december 2015	31 december 2014
2.4.1 Kredietinstellingen	-	47.349
2.4.3 Crediteuren	258.714	360.001
Afdr. / inh. loonheffing	451.301	402.217
Afdr. / inh. Participatiefonds	14-	322-
Afdr. / inh. Vervangingsfonds	33.878	35.282
Afdr. / inh. Proteq	-	2.833
2.4.7 Belastingen en premies soc.verz.	485.165	440.010
Afdr. / inh. ABP	91.483	107.163
Afdr. / inh. FPU	16.364	25.968
Afdr. / inh. IP/BW	1.928	-
Afdr. / inh. pr Partnerpluspensioen	165	435
2.4.8 Schulden terzake pensioenen	109.940	133.566
Overige kortlopende schulden	168.227	37.342
Netto salarissen	6.751	21.133
Verwerking levensloop	-	377
2.4.9 Overige kortlopende schulden	174.978	58.852
Overlopende passiva	368.503	141.439
Te betalen vakantie-uitkering	319.536	323.689
Overige subsidies OCW/niet geoormerkt	70.448	-
2.4.10 Overlopende passiva	758.487	465.128
Totaal kortlopende schulden	1.787.284	1.504.906

Model G

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving toewijzing	Toewijzing		Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m 2015	De prestatie ultimo 2015 conform subsidiebeschikking	
	Kenmerk	Datum			Geheel afgerond	Niet geheel afgerond
Lerarenbeurs voor scholing en zij-instromers 2009-2017	DL/110284		€	€		
			70.448	70.448		x
			<u>70.448</u>	<u>70.448</u>		

B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)

Financiële verplichting

Er is sprake van een overeenkomst met Van Gansewinkel. Voor alle scholen samen is een bovenschools contract afgesloten. De jaarlijkse verplichtingen bedragen circa € 18.500, de overeenkomst heeft 1 januari 2012 als ingangsdatum en een looptijd van 5 jaar.

Er is sprake van een per juli 2013 tussentijdse aangepaste huurovereenkomst met Ricoh tot juni 2017. De hieruit voortvloeiende jaarlijkse verplichtingen bedragen circa € 75.000 (inclusief btw).

Huurverplichtingen

Stichting Scholengroep Primato is met ingang van 01-04-2014 een huurovereenkomst aangegaan met Zengerink makelaardij. Dit betreft de duur van 5 jaar en tevens is dit contact per 01-04-2019 opgezegd. De huurprijs bedraagt € 33.000 per jaar. Dit betreft de kantoorruimte aan de Oldenzaalsstraat 129-131 te Hengelo.

Duurzame inzetbaarheid

In de CAO PO 2014-2015 zijn een aantal vernieuwende afspraken opgenomen rondom duurzame inzetbaarheid van personeel en is de BAPO-regeling vervallen. De nieuwe CAO-regeling betreffende de duurzame inzetbaarheid geeft medewerkers recht op een basisbudget van 40 uur.

Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk en is er sprake van een overgangsregeling BAPO voor medewerkers vanaf 56 jaar. Deze aanpassing van de CAO heeft ook gevolgen voor de financiële verslaggeving van schoolbesturen met ingang van verslagjaar 2014.

Op basis van geldende wet- en regelgeving is geconcludeerd dat voor gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van het ouderenverlof een voorziening moet worden gevormd.

Het basisbudget (40 uur) duurzame inzetbaarheid voor iedere werknemer kan in principe ook gespaard worden. Deze uren worden echter niet meegenomen in de voorziening, voor zover deze uren niet worden gespaard voor ouderenverlof.

Om uren te kunnen sparen voor ouderenverlof moet de werknemer conform artikel 8.A8 CAO PO vooraf een plan indienen, waarin staat hoe deze verlofuren de komende vijf jaren worden ingezet. Uitgangspunt voor het waarden van de voorziening zijn deze plannen, die zwart op wit staan. De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen) vermenigvuldigd met de loonkosten per uur (rekening houdend met de eigen bijdrage en de blijfkan).

Aangezien er voor het opstellen van de jaarrekening 2015 geen afspraken zijn gemaakt over het sparen van de uren 2015-2016 kan er per ultimo 2015 geen voorziening worden gevormd. Over het kalenderjaar 2016 zal dit, indien aan de voorwaarden wordt voldaan, wel het geval zijn.

B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2015

3 Baten

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
3.1 Rijksbijdragen OCW			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW	11.586.946	9.949.993	10.323.769
3.1.2 Overige subsidies OCW	400.712	804.778	769.493
3.1.4 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	508.080	438.246	198.855
Rijksbijdragen OCW	12.495.738	11.193.017	11.292.117

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies			
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	159.411	175.254	170.680
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	159.411	175.254	170.680

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
3.5 Overige baten			
3.5.1 Verhuur	38.790	38.780	38.979
3.5.2 Detachering personeel	293.126	115.986	80.944
3.5.5 Ouderbijdragen	-	-	35.420
3.5.6 Overige	334.381	323.271	589.019
Overige baten	666.297	478.037	744.362

4 Lasten

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
4.1 Personeelslasten			
4.1.1 Lonen en salarissen	9.894.884	8.656.841	10.175.227
4.1.2 Overige personele lasten	2.053.821	1.248.077	935.319
4.1.3 Af: uitkeringen	776.548-	67.521-	887.648-
Personeelslasten	11.172.157	9.837.397	10.222.898

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
<i>Uitsplitsing</i>			
4.1.1 Lonen en salarissen			
Brutolonen en salarissen	7.293.827	6.378.818	7.359.712
Sociale lasten	1.678.323	1.345.085	1.724.379
Pensioenpremies	922.734	932.938	1.091.136
	9.894.884	8.656.841	10.175.227
4.1.2 Overige personele lasten			
Reiskosten (woon- werkverkeer)	22.138	67.450	19.393
Dienstreizen	3.201	2.850	4.106
Personeel niet in loondienst	1.302.603	592.235	544.885
Vrijwilligersvergoeding	1.280	-	-
Dotatie personele voorzieningen	21.782	-	20.110
Scholing	99.472	94.295	92.004
Personeels- en arbeidsmarktbeleid	245.629	217.722	246.242
Arbo-dienstverlening	33.404	28.000	41.744
Overige	324.313	245.525	33.164-
	2.053.821	1.248.077	935.319
 <i>Gemiddeld aantal FTE's</i>	2015		2014
- Directie	10,16		9,71
- Onderwijzend Personeel	135,54		132,91
- Onderwijs Ondersteunend Personeel	6,47		6,26
	152,17		148,88
 4.2 Afschrijvingen	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
4.2.3 Inventaris en apparatuur	119.115	111.248	110.766
4.2.5 Leermiddelen	85.088	67.782	71.352
Afschrijvingen	204.203	179.030	182.118
 4.3 Huisvestingslasten	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
4.3.1 Huur	121.997	85.470	83.467
4.3.2 Huisvesting gemeente	-	8.500	2.006
4.3.3 Onderhoud	16.399	7.258	20.000
4.3.4 Energie en water	163.875	236.000	219.253
4.3.5 Schoonmaakkosten	239.040	226.596	239.072
4.3.6 Heffingen	13.401	16.450	13.521
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorzieningen	547.500	547.500	367.500
4.3.8 Overige huisvestingslasten	16.969	17.100	23.406
Huisvestingslasten	1.119.181	1.144.874	968.225

4.4 Overige lasten	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
4.4.1 Administratie en beheerslasten	210.064	232.609	274.209
4.4.2 Inventaris en apparatuur	189.609	127.060	154.264
4.4.4 Overige	420.068	310.854	354.038
Overige lasten	819.741	670.523	782.511
<i>Uitsplitsing</i>	-	-	-
<u>4.4.1 Administratie en beheerslasten</u>			
Administratie- en accountantskosten*	168.781	183.657	205.847
Kantoorbenodigdheden	2.557	2.926	4.446
Reis- en verblijfkosten	100	1.676	106
Telefoonkosten	18.668	16.305	14.967
Portokosten	1.207	4.213	1.587
Kabeltelevisie	108	2.466	2.751
Overige beheerslasten	18.643	21.366	44.505
	210.064	232.609	274.209
<u>4.4.2 Inventaris en apparatuur</u>			
Inventaris en apparatuur	17.055	1.750	3.877
ICT-verbruikskosten	71.427	30.931	67.655
ICT-licenties	101.127	94.379	82.732
	189.609	127.060	154.264
<u>4.4.4 Overige</u>			
Wervingskosten	19.259	2.500	2.050
Representatiekosten	6.903	3.700	5.750
Schoolse activiteiten	26.418	20.476	24.006
Buitenschoolse activiteiten	3.748	3.601	2.044
Kosten TSO/BSO	24.910	300	121
Verzekeringen	4.017	5.300	2.921
Abonnementen	40.162	41.694	42.564
Medezeggenschapsraad	1.086	2.262	752
GMR	1.699	999	747
Verbruiksmateriaal onderwijs	183.961	142.644	176.655
Kopieerkosten	107.905	87.223	96.428
	420.068	310.854	354.038
<i>* Specificatie honorarium accountant</i>			
Accountantskosten	4.565	4.500	4.732
5.1 Financiële baten	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Rentebaten	3	-	427
5.5 Financiële lasten	Realisatie 2015	Begroting 2015	Realisatie 2014
Rente- en bankkosten	682	-	398

C Overige gegevens

C1 Controleverklaring

Aan het bestuur van Stichting Scholengroep Primato

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport op de pagina's 30 tot en met 45 opgenomen jaarrekening 2015 van Stichting Scholengroep Primato te Hengelo (OV) gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2 van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Scholengroep Primato per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijs-accountantsprotocol OCW/EZ 2015.

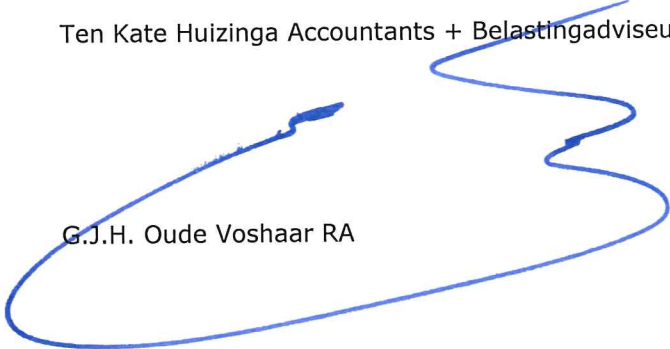
Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 393, lid 5 onder e en f van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Jaarverslag van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015 is opgesteld, en of de in artikel 392, lid 1 onder b tot en met h van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 391, lid 4 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Enschede, 16 juni 2016

Ten Kate Huizinga Accountants + Belastingadviseurs N.V.

G.J.H. Oude Voshaar RA

C2 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatieresultaat over het jaar 2015 bedraagt € 5.485 positief.

Het bestuur heeft besloten het exploitatieresultaat als volgt te verdelen en te onttrekken danwel toe te voegen aan de volgende reserves:

	Stand 1-1-2015	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2015
Algemene Reserve	54.792-	19.475	-	35.317-
Bestemmingsreserve (publiek)	141.035	13.990-	-	127.045
	86.243	5.485	-	91.728

C3 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die aanleiding geven hier te worden vermeld.

C4 Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel
Oudervereniging van de Anninkschool	Vereniging	Hengelo
Basisschool voor Montessori Onderwijs	Stichting	Hengelo
Oudervereniging O.B.S. Drienermarke	Vereniging	Hengelo
Stichting Dalton Hengelo Zuid	Stichting	Hengelo
Stichting Vrienden van OBS Piramide	Stichting	Hengelo
Stichting Vrienden van De Waarbeekschool	Stichting	Hengelo
Stichting Vrienden van 't Schöppert	Stichting	Hengelo
Ouderraad Europaschool	Vereniging	Hengelo
Oudervereniging basisschool "De Timp"	Vereniging	Hengelo
Stichting Vrienden van De Timp	Stichting	Hengelo
Stichting Vrienden van de School OBS De Meent	Stichting	Hengelo
Stichting De Stiepel	Stichting	Hengelo
Stichting Vrienden van Leonardo	Stichting	Hengelo

C5 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Vermelding alle bestuurders met dienstbetrekking

Functie of functies	Voorzittersclausule van toepassing (J/N)	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
Bestuurder	N	De heer W. Oude Vrielink	1-1-2015	31-10-2015	1,000	€ 59.516	€ 0	€ 8.196	€ 12.641
Bestuurder	N	De heer D. Loman	1-8-2015	31-12-2015	1,000	€ 31.753	€ 0	€ 4.172	€ 0

Vermelding alle interim-bestuurders

Functie	Voorzittersclausule van toepassing (J/N)	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
Bestuurder	N	De heer H. Gerichhausen	1-1-2015	31-7-2015	0,200	€ 18.089	€ 0	€ 0	€ 0

Vermelding alle toezichthouders

Functie of functies	Voorzitter of lid (J/N)	Naam	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	Voorzieningen beloning betaalbaar op termijn	Uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband
Lid	N	De heer I.R.K. Barnard	1-1-2015	31-12-2015	1,000	€ 2.250	€ 0	€ 0	€ 0
Lid	N	Mevrouw J.H. ter Hofte	1-1-2015	31-12-2015	1,000	€ 2.250	€ 0	€ 0	€ 0
Lid	N	Mevrouw T.G. van Marle	1-1-2015	31-12-2015	1,000	€ 2.250	€ 0	€ 0	€ 0

Toelichting bij het samenstellen van de WNT verantwoording:

Bij de samenstelling van de in deze paragraaf opgenomen verantwoording uit hoofde van de WNT zijn de Beleidsregels toepassing WNT d.d. 26 februari 2014, inclusief de wijziging van 12 maart 2014, van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties als uitgangspunt gehanteerd.

Primato herkent de door de Minister van BZK in zijn kamerbrief d.d. 27 februari 2014 onderkende uitvoeringsproblemen met betrekking tot externe niet-topfunctionarissen. In lijn met paragraaf 6 van de (gewijzigde) Beleidsregels toepassing WNT legt de stichting geen verantwoording af over externe niet-topfunctionarissen.

In het kader van de WNT wordt vermeld dat Primato in 2015 geen functionarissen in dienst heeft gehad waarvan het belastbaar jaarloon uitsteeg boven de vastgestelde voor de instelling van toepassing zijnde normbedragen.